

**Zápis ze zasedání Výboru pro práva dítěte
ze dne 21. června 2023**

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Rytířská 31, místnost ZM BEZO - 9:00 – 14:00

Přítomni: K. Černý (online), M. Černý, L. Felcmanová, D. Hovorka, J. Hrabálek, K. Chábová, A. Křístek, K. Lach (online), B. Křížanová, Á. Němečková, E. Petrová (předsedkyně), M. Prokeš, J. Provazníková, J. Rácová, A. Redlichová (online), D. Strupek, M. Šimůnková

Hosté: M. Hejná (MŠMT), J. Koubová, K. Lindauerová (MV), S. Ludvíková (MMR), J. Nevyjel (ÚVČR), H. Pisklákova (MŠMT), B. Špicarová Stašková (MPSV), B. Urbanová (online), P. Wünshová (Centrum Locika), P. Zdražilová

Omluveni: M. Oktábcová, P. Šuplerová, Š. Tyburcová

Sekretariát ÚV: V. Kunderák, J. Machačka, K. Šimáčková Laurenčíková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), D. Šmídová (tajemnice Výboru)

Program:

1. Aktuality a informace k dlouhodobým tématům (9:00 – 10:00)

- Informace k úpravě TČ znásilnění a věkové hranici (A. Redlichová, MSp; B. Urbanová)
- Informace k poslaneckému návrhu k náhradnímu mateřství a plánu vládního návrhu legislativní úpravy (A. Redlichová, MSp)
- Informace k MPŘ: Novela zákona o SPOD (D. Hovorka, MPSV)
  - Vývoj v legislativním procesu
  - Úkol z minula: Transformační plány některých krajů
- Informace k [novému zákonu MPSV](#) k podpoře rodin a ochraně dětí (D. Hovorka, MPSV)
- Informace o zveřejnění [Metodiky k právům dětí ve zdravotních zařízeních](#) (tajemnice)
- Informace k přípravě Nařízení EU k prevenci a potírání sexuálního násilí na dětech (K. Bělohávková, MV)
- Informace k PS k ochraně dětí před sexuálními devianty (M. Černý, MŠMT)
- Povinné domácí úkoly a informace k přípravě metodiky (M. Černý, MŠMT)
  - Vyjádření veřejnosti (Příloha)

2. Iniciativa Dětsví bez násilí a nepřijatelnost tělesného trestání ve výchově dětí (P. Wünschová, tajemnice, předsedkyně) (10:00 – 10:20)

3. Návrh zákona o podpoře v bydlení (S. Ludvíková, MMR) (10:20- 10:40)

4. Návrh zákona o zakotvení Ochránce práv dětí (J. Nevyjel, MLRV) (10:40-11:10)

-přestávka-

5. Umístování dětí do neutrálního prostředí (předsedkyně, M. Matiaško, MPSV, MŠMT, MSp) (11:30 – 12:00)

- informace k rozhodnutí Výboru OSN pro práva dítěte ve věci [B.J. a P.J. proti ČR](#)
- [Zpráva o stavu péče o ohrožené děti 2023 \(Nadace J&T, MŠMT\), Závěrečná zpráva k DD3 2023 \(Nadace J&T, MPSV, viz Příloha\)](#)

6. Hodnocení dopadu regulace na práva dítěte (CRIA) – metodika a školení (MPSV) (12:00-12:30)

7. Novela školského zákona a institucionalizace asistenta pedagoga

---

Předsedkyně Výboru přivítala členy a členky Výboru a hosty a hostky. Následně shrnula návrh programu zasedání, který byl schválen všemi členy a členkami Výboru. Přivítala a představila nového ředitele odboru lidských práv, Viktora Kunderáka.

1. Aktuality a informace k dlouhodobým tématům (9:00 – 10:00)

a) Informace k úpravě TČ znásilnění a věkové hranici (A. Redlichová, MSp; B. Urbanová)

A. Redlichová představila návrh Ministerstva spravedlnosti k definici bezbrannosti, resp. tzv. znásilnění z podstaty (*angl. statutory rape*), tedy úpravy věkové hranice, pod kterou bude dítě z důvodu nízkého věku považováno za bezbranné, tj. natolik malé nebo nevyspělé, že není schopno vyjádřit svoji vůli, nebo si neuvědomuje, co se děje. V současné době totiž každý jednotlivý případ pohlavního styku s dítětem musí být hodnocen individuálně skrze znalecké zkoumání a výslechy, což je zatěžující jak pro celé řízení, znalce, tak i pro samotné oběti. Zmínila, že návrh vychází z rozhodovací praxe Nejvyššího soudu,¹ která se shoduje na věkové hranici, pod kterou bude dítě automaticky považováno za bezbranné kolem 5 let. Zákonem by tak byla stanovena minimální hranice, pod kterou by znalecké posuzování nemuselo probíhat a čin by tak byl automaticky odsouzen jako znásilnění, tedy přísnější TČ oproti pohlavnímu zneužití. U starších dětí se úprava nezmění, bude tedy probíhat individuální znalecké zkoumání. Upozornila však na nesprávné výklady v tom smyslu, že by starší děti nebyly bezbranné, pouze se najisto stanoví, že do 5 let věku o tom není pochyb a dítě je za bezbranné považováno vždy a není třeba to zkoumat, což lze považovat jednoznačně za pozitivní posun. Ač se ozývají hlasy o nastavení příliš nízké věkové hranice, uvedla, že na hranici 5 let v současnosti panuje shoda, na vyšší věkové hranici nikoliv. Nabídla možnost na příští zasedání přizvat kolegy z oddělení trestněprávní legislativy.

Zmocněnkyně požádala o podporu Výboru formou podnětu. Ač se jedná o pracovní návrh, považuje ho za nebezpečný, mj. nebyl projednán s dětskými psychology, odborníky na duševní zdraví apod. Vyzvala tedy k vymezení se proti 5 leté hranici a požadování odborné debaty. Jiné rozsudky totiž hovoří např. o hranici 12 let. Tuto hranici proto považuje za nejnižší možnou pro ochranu dětí. Zmínila následná jednání, na kterých bude téma diskutováno, např. zasedání Podvýboru pro domácí a sexualizované násilí a kulatý stůl.

B. Urbanová v reakci představila vývoj redefinice znásilnění. Uvedla také různé reakce na sexuální nátlak, např. zamrznutí, kdy oběť neřekne výslovně ne, avšak nelze to považovat za souhlas. Zmínila, že kvalifikace je u TČ znásilnění vyšší než u TČ pohlavního zneužití. Nejčastěji pak dochází ke zneužívání v domácnostech (nevlastní bratři, problematika definice společné domácnosti apod.). Poznamenala, že v mnoha státech existuje i úprava Romeo a Julie – tj. věkově blízkým osobám je pohlavní styk povolen, ale ne např. u 13 leté dívky a 40 letého muže. Vyzvala, že i ČR by měla jít cestou úpravy moderních států. Upozornila pak, že legální věková hranice 15 let se níže neposouvá. Rovněž dodala, že zmíněný judikát NS nehovoří o sexuální strážce souhlasu, mluví o pochopení ANO/NE v běžných situacích, což je v 5 letech opravdu standardní. Pro znásilnění z podstaty hranici 5 let odmítla. Osobně se vyjádřila pro hranici 15 let. Realistická je však hranice 12 včetně, tak je tedy nastaven její návrh. Uvedla i věkové hranice ostatních států, např. Španělsko 12 let a Romeo a Julie, Francie 13 let a Romeo a Julie, Nizozemí 13 let, Británie 13 let.

Z praxe zmínila, že se TČ znásilnění nesoudí, jak má a jsou ve vysoké míře ukládány podmíněné tresty (dle statistik k § 185 odst. 3, kam dle písm. a) spadají i děti pod 15 let, je ukládáno podmíněčné odsouzení v 31% případů). V současném nastavení zahrnuje i nepenetrativní jednání. Návrh proto pracuje s rozdělením, aby soudy kvalifikovaly, jak mají, a ukládaly odpovídající tresty.

¹ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 7 Tdo 833/2021.

D. Hovorka zmínil, že TZ je postaven na zvýšené ochraně zvláště zranitelných osob. To platí i u TČ znásilnění. Měla by se tedy příp. změnit úprava i u jiných skutkových podstat, aby byla úprava TZ vyvážená např. SP TČ sexuálního nátlaku, která zahrnuje i jiné formy sexuálně motivovaného jednání, či TČ týrání svěřené osoby, např. s následkem těžkého ublížení na zdraví nebo smrti. Upozornil také na nutnost naplnit všechny závazky Lanzarotské úmluvy. Na dotaz zmocněnkyně vyjádřil, že trestní sazby TČ týrání svěřené osoby považuje za příliš nízké.

E. Petrová zmínila, že proti České republice byly v této oblasti podány dvě stížnosti, ke kterým bylo nedávno zasláno vyjádření státu. Týkají se šetření pohlavního zneužití ze strany římskokatolických kněží.

J. Hrabálek za Policii zmínil praxi na Policejním prezidiu. Uvedl také, že se v senátu před 2 týdny účastníci včetně např. L. Čírtkové shodli se na věkové hranici 15 let. Policie i soudy se budou řídit schválenými zákony, ale hranici 5 let považuje za extrémně nízkou. Upozornil, že za současné úpravy dochází k regionálním rozdílům – v jednom kraji je 6 leté dítě bezbranné, a v druhém nikoliv. Rozdíly pak panují mezi cca 6-10 lety. Při konzultacích s kolegy za účelem sjednocení praxe došel k hranici mezi 10-12 let. 14 letou hranici by pak však již považoval za nebezpečnou, protože není málo případů, kdy má 14 letý s 15-16 letým dobrovolný pohlavní styk. Osobně se vyjádřil pro hranici 12 let.

K trestům za znásilnění dětí v rozmezí 5-12 let uvedl, že z jeho zkušenosti se podmínky neudělují, v drtivé většině jsou ukládány nepodmíněné tresty. Vysvětlil, že dle prvního odstavce TČ Znásilnění stačí i „sáhnutí do spodního prádla“, penetrační techniky upravuje odst. 2. Upozornil, že odst. 3 pak nezahrnuje pouze děti, ač jsou statistiky vedeny dohromady s ostatními případy dle písm. b) a c). Souhlasil s B. Urbanovou, že by bylo užitečné statistiky oddělit dle jednotlivých písmen ustanovení.

D. Strupek se vzhledem k povaze trestního práva vyjádřil, že je třeba nastavit hranici, která bude opravdu zohledňovat všechny případy ve společnosti, a tedy nastavit minimální automatickou hranici, kde je opravdová jistota, že žádné dítě nemůže dát autentický souhlas.

B. Urbanová doplnila, že návrh řeší i TČ pohlavního zneužití, sexuálního nátlaku. TČ týrání svěřené osoby neřeší, avšak mohou na tom začít pracovat.

P. Wünschová zdůraznila přání přizvat odborníky z dětské psychologie, například Česká asociace pro psychoterapii je návrhem zděšena. U psycho-sociální zralosti dětí ohledně pohlavního styku se odborníci shodují na hranici 15-16 let. Podpořila také důsledek navrhované úpravy na ochranu dětí před sekundární viktimizací, vyšetřování je totiž stále vedeno způsobem, který obětem ubližuje. Zdůraznila, že se jedná o symbolický signál společnosti, co je normální. Navrhovaná úprava naznačuje, že sex s 6 letým dítětem je v pořádku, což jasně odmítla. Hranice 12 let pak z psychologického hlediska považovala za velmi problematickou. Lze přizvat i zahraniční odborníky, se kterými spolupracují (v rámci praxe Barnahus), ale i čeští odborníci mohou poskytnout kvalitní argumentaci.

M. Černý upozornil, že dosud nebyla hranice. Bude se tedy jednat o krok vpřed i v případě schválení věkové hranice 5 let. Osobně je pro hranici 12 let. Jako pedagog je pak zděšen návrhem Romeo a Julie, jelikož pedagog má na školních akcích mj. zodpovědnost za dítě vůči rodičům.

K. Bělohávková se připojila, že diskuse není o znásilnění obecně, to již nyní je upraveno a úprava se nemění. Věková hranice přinese, do jakého věku nebude probíhat znalecké posuzování, tedy dokdy panuje 100% jistota, a lze tak pod ní vypustit část dokazování. Tuto automatickou hranici je náročné nastavit. Dnešní děti jsou dříve vyspělé. Zároveň nad tuto automatickou hranici se bude vést znalecké posuzování, nejde o to, že by dané skutky nebyly.

Zmocněnkyně se z důvodu nutnosti zasedání opustit vyjádřila i k dalším bodům programu (viz dále v zápise), ocenila činnost Výboru a zasedání opustila.

A. Křístek rovněž navázal na předchozí diskusi, že návrh má v mediálním prostoru jiné konotace, ale jedná se o pokrok. Vyjádřil, že věkových hranic je nyní v legislativním procesu příliš. 7 let je přibližně věková hranice, pod kterou dítě není schopné jednat samostatně vůbec. Má nicméně problém i s věkovou hranicí 12 let, bezbrannost by totiž znamenala v souvislosti s celým právním řádem, že dítě pod 12 let vůbec není schopno vyjádřit svou vůli. To považuje ve světle s žádoucím posilováním participace dětí za nevhodné. Na vyjádření tajemnice, že nutno oddělovat schopnost vyjádření vůle v různých situacích – od běžných záležitostí po souhlas v sexuální oblasti - vyjádřil, že takové rozlišení není možné.

A. Redlichová shrnula, že ochrana se zvýší. Je proto potřeba podstatu návrhu nadále vysvětlovat.

M. Šimůnková připomněla, že nejvíce případů sexuálního zneužívání je v rodinách blízkými osobami. Některé děti vůbec neví, co je v rodinách normální a ne. A že se mu dané jednání v určité rovině líbí, není podstatné.

Tajemnice představila návrh podnětu sepsaný na základě proběhlé diskuse. Byly uplatněny drobné připomínky.

Předsedkyně vyzvala k hlasování členstva.

Návrh podnětu byl schválen. Pro hlasovalo 15 členů, 1 se zdržel. (K. Černý a B. Křížanová v tomto momentu nebyli přítomni.)

V diskusi bylo rovněž otevřeno téma posílení sexuální výchovy a podpůrných služeb pro dětské oběti sexuálního násilí. Diskuse byla přesunuta na příští zasedání. MŠMT představí aktuální stav.

ÚKOL: Na příštím zasedání představit aktuální stav týkající se sexuální výchovy a podpůrných služeb pro dětské oběti sexuálního násilí (MŠMT, MPSV).

b) Informace k poslaneckému návrhu k náhradnímu mateřství a plánu vládního návrhu legislativní úpravy (A. Redlichová, MSp)

Zmocněnkyně ocenila otevření odborné debaty a hledání cesty, jak problematiku upravit. Uvedla, že současný stav bez regulace považuje za nebezpečný. Je nutno stanovit pravidla, nicméně zároveň je nutno odmítnout extrémní návrhy, tedy buď náhradní mateřství zcela zakázat, nebo ho naopak ponechat bez regulace.

A. Redlichová sdělila, že k tomuto tématu byla vypracována analýza MSp z roku 2020, popisující aktuální stav v ČR, právní úpravu v ČR, komparativní analýzu úprav cca 12 států, možnosti právní úpravy v ČR, jaké mantinely nastavit a co je třeba zvážit. V současnosti je však neaktuálním pracovním materiálem, který dříve neprošel žádným projednáním a schválením ze strany vedení MSp, a je nutná její revize. Nelze ji tedy poskytnout Výboru, ani jiným aktérům mimo MSp. Z této analýzy nicméně bude vycházet činnost vytvářené pracovní skupiny a její další osud bude záviset právě na výsledcích činnosti skupiny.

E. Petrová zmínila kulatý stůl, který se následující den konal v PS.

Na žádost Á. Němečkové o zapojení do pracovní skupiny A. Redlichová reagovala, že členství v PS bylo určeno vedením MSp a je zatím složeno ze zástupců ministerstev a poslaneckých klubů. Na její rozšíření nemají mandát, avšak vedení o tomto návrhu bude informovat. Přizvání dalších aktérů tak bude záviset na další diskusi.

Á. Němečková rovněž zmínila analýzu Parlamentního institutu z roku 2022, kterou zašle tajemnici k rozeslání členstvu.

M. Šimůnková ocenila otevření diskuse a přiklonila se k regulaci.

ÚKOL: Tajemnice rozešle analýzu Parlamentního institutu k problematice náhradního mateřství.

c) Informace k MPŘ: Novela zákona o SPOD (D. Hovorka, MPSV)

i. Vývoj v legislativním procesu

D. Hovorka shrnul, že materiál odešel na vládu. Nyní je projednáván v pracovních komisích LRV a dle toho, zda bude projednáváno ve velké komisi LRV, bude vypadat další časový výhled. Projednávání velké komise by znamenalo, že by se nestihla očekávaná účinnost od 1. 1. 2024. Tím pádem by platila předchozí úprava a nebylo by možné umisťovat děti mladší 3 let do ZDVOP. Trvají dále na 2 týdnech krizového pobytu ve ZDVOP. Věková hranice je zde 4 let, aby bylo v souladu se zákonem pro výkon ústavní a ochranné výchovy.

ii. Úkol z minula: Transformační plány některých krajů

D. Hovorka k transformačním plánům zmínil, že se jedná spíše o interní transformační záměry určené pro radu kraje. Pouze Liberecký kraj je brzy před schválením zastupitelstvem, čímž by se materiál stal veřejným a mohl by být sdílen s Výborem. Lze však poskytnout stručný přehled toho, co mají kraje v plánu. Existují tři základní směry – kraje buď chtějí, aby DD3 pokračovaly jako zdravotnická služba (lůžková pediatriká péče, následná ošetrovatelská péče apod.), poskytovaly dále sociálních ambulantních a pobytové služby (DOZP, týdenní stacionář, apod.), městské zařízení v Ostravě pak plánuje DD3 přetransformovat na DD školský se specializací na děti se zdravotním znevýhodněním. Jediný kraj Plzeň (zařízení Třnová) vyhlásil stopstav, a do konce roku chtějí vyprázdnit a toto zařízení zcela zrušit.

ÚKOL: MPSV na příštím zasedání představí rámcové plány transformace krajů.

d) Informace k [novému zákonu MPSV](#) k podpoře rodin a ochraně dětí (D. Hovorka, MPSV)

D. Hovorka informoval o přípravě nového zákona MPSV k systému péče o děti. V průběhu června se schází pracovní týmy zaměřené na jednotlivé oblasti (NRP, veřejnoprávní soudní ochrana, pro identifikaci ohroženého dítěte apod.). Tento zákon minimálně nahradí ZSPOD, a bude obsahovat i změnový zákon dotýkající se dalších předpisů. Nemělo by se pak zásadně měnit veřejnoprávní zakotvení ve státní správě, tj. nebude vznikat nový orgán. Část kompetencí pak bude zůstat v přenesené působnosti, ale něco bude převedeno i na samostatnou působnost. Bude zároveň upuštěno od stávajícího termínu sociálně-právní ochrana. V říjnu pak bude setkání pro všechny aktéry. Pracovní týmy jsou otevřené i pro další zájemce, zatím je zapojeno asi 200 osob. Průběh přípravy zákona lze sledovat na webu pravonadestvi.cz.

e) Informace o zveřejnění [Metodiky k právům dětí ve zdravotních zařízeních](#) (tajemnice)

Tajemnice informovala o přijetí Metodiky a připomněla, že její příprava byla konzultována i s Výborem, jehož zasedání se dvakrát účastnil i náměstek ministra zdravotnictví, J. Pavlovic (viz předchozí zápisy).

Zmocněnkyně ocenila pokrok a úsilí Ministerstva zdravotnictví při vytváření a konzultaci Metodiky. Ocenila i dosavadní spolupráci s MZ a uvedla, že bude spolupráce pokračovat ve vztahu k dalším zranitelným skupinám.

Á. Němečková z praxe ČHV apelovala na komunikaci ve smyslu, že v úpravě práv dětí a zákonných zástupců nedochází ke změně, jedná se jen o upřesnění současného stavu. Dennodenně totiž problematiku řeší s fakultními nemocnicemi napříč ČR. Metodika tedy mj. sama o sobě nesnižuje kapacity lůžek a operací, ZZ má právo na sezení na židli u postele dítěte, nikoliv vždy na lůžko. Na dotaz M. Šimůnkové přislíbila konferenci na září, na kterou bude členstvo srze tajemnici přizváno. Nicméně upozornila, že námítky, že metodika s nemocnicemi nebyla konzultována a že na to nejsou připraveny, vychází od nemocnic, ve kterých byl NM Pavlovic osobně účasten.

J. Hrabálek přislíbil školení napříč ČR pro policisty přivolané ke konfliktům.

f) Informace k přípravě Nařízení EU k prevenci a potírání sexuálního násilí na dětech (K. Bělohlávková, MV)

K. Bělohlávková představila návrh nařízení a jeho podstatu a jeho očekávané praktické dopady. V současnosti se mravnostní kriminalita přesouvá do kyberprostoru, což s sebou nese nové výzvy. Zmínila, že návrh zařízení byl jedním z hlavních bodů Českého předsednictví v EU a za dosažené úspěchy byla ČR oceňována na mezinárodním poli. Jednání o návrhu nařízení jsou však nyní již přes rok v problematické fázi hledání rovnováhy mezi ochranou dětí a ochranou soukromí, a to i na národní úrovni. Téma se rovněž stává mediálně zneužívané např. v rámci blížících se voleb do evropského parlamentu. Ve veřejném prostoru pak vnímá pouze podporu široké ochrany soukromí, a nikoliv důraz na ochranu dětí. Zmínila, že v současném světě je každý krok monitorován skrze telefon a vyhledávání, zájmů, nebo snímání kamer soukromého prostoru auta apod., avšak zní hlasy, že by návrhem došlo k nepřijatelnému omezení soukromí. Požádala proto o podporu hlasu ochrany dětí, která je smyslem navrhovaného nařízení. Nabídla pak také jakoukoli informační podporu. V neposlední řadě doplnila statistiky – Policie ČR skrze americké centrum NCMEC dostává asi 21000 oznámení za rok, za poslední rok se meziročně oznámení z NCMEC asi 7-8 znásobilo, k identifikací obětí je navíc tento materiál klíčový.

J. Hrabálek zmínil konkrétní případ zneužívání 1 letého dítěte, na který přišel pouze skrze povinné nahlašování v USA. Pokud by tento proces v ČR fungoval, dostali by se k dítěti o půl roku dříve, které by bylo půl roku méně znásilňované. Vyjádřil, že na běžného občana, který nemá závadový obsah ve svých zařízeních, tato úprava nebude mít dopad.

Na dotaz M. Šimůnkové K. Bělohlávková vysvětlila, že problematické na evropské úrovni je hledání hranice mezi ochranou dětí a soukromí. A to i vzhledem k různým úpravám mezi státy, např. na Maltě je hranice 17 let. Zároveň je problematická hranice groomingu, tedy vylákání dítěte online za účelem sexuálně motivovaného jednání, např. natáčení pornografických materiálů. Problematický je také aspekt prolomení interpersonální komunikace – 75% závadového obsahu se šíří tam, takže nelze připustit její vyloučení, jelikož by to popřelo smysl nařízení. Je diskutováno i prolomení šifrované komunikace.

ÚKOL: K. Bělohlávková zašle výzvu k účasti na schůzce ke sdílení informací, na kterém by byly domluveny další kroky pro Výbor.

g) Informace k PS k ochraně dětí před sexuálními devianty (M. Černý, MŠMT)

M. Černý sdělil, že problematiku má v gesci jiný odbor MŠMT. Je diskutován registr pedagogických a nepedagogických pracovníků. U volnočasových aktivit a obsahu registru však nepanuje shoda.

K. Bělohlávková shrnula, že smyslem je, aby s dětmi nepracovali odsouzení sexuální devianti. Je proto žádoucí nějakým způsobem označit osobu v souvislosti s odsuzujícím rozsudkem. Navrhované ochranné opatření však nelze uložit již odsouzeným deviantům, tedy do minulosti. Lze

případně uvažovat o certifikaci bezpečných táborů, které od svých dobrovolníků a pracovníků vyžadují dobrovolné poskytnutí výpisu z trestního rejstříku. Má informace, že z důvodu nevyjasnění formy úpravy práce ustaly a předání agendy mezi MSp a MŠMT není vyjasněno.

A. Redlichová poskytla informaci, že od dubna nedošlo k žádnému posunu. Stále se řeší, na co navázat údaj o nezpůsobilosti.

ÚKOL: Pozvat ředitele Mušutu z MŠMT na příští zasedání a zjistit další aktuální informace od poslankyně T. Malé (tajemnice a předsedkyně).

h) Povinné domácí úkoly a informace k přípravě metodiky (M. Černý, MŠMT)

M. Černý shrnul informace podané z oficiálního vyjádření MŠMT a prezentované na minulém zasedání - důkazy, že v ČR je nejnižší míra domácí přípravy (Studie CERGE, 2019) a zároveň české děti tráví ve škole skoro nejméně hodin (viz minulý zápis). Je připravována metodika pro školy, nicméně zřizovateli škol jsou obce. Mají tak moc nad výběrem ředitelů škol. Upozornil, že dle zákona nelze ukládat za neodevzdané úkoly špatné známky. Dle názoru MŠMT však školy mohou domácí úkoly v přiměřené míře zadávat a zároveň je zadávat jako povinné. Lze tedy za ně ukládat kázeňské postihy včetně důtek. Dle názoru MŠMT by zadávání úkolů plošně jako nepovinných mělo dopad zejména na zranitelné děti, které by dobrovolné úkoly vůbec neplnily, zatímco děti z dobrého zázemí by je plnily, čímž by se nůžky mezi nimi dále rozvířaly.

Zmocněnkyně vyjádřila nutnost se vymezit proti sankcím za nepřinesení domácího úkolu. Je nutno zohledňovat rozdíly ve vzdělávání a předcházet demotivaci žáků, kteří doma nemusí mít podporu.

Á. Němečková se dotázala, zda MŠMT považuje kázeňské opatření za vhodné, pokud kompetence rodičů nedovolují podporu dítěti v domácím prostředí.

M. Černý vyjádřil, že nelze trestat děti za jejich rodiče. Zopakoval pak již zmíněné argumenty.

ÚKOL: MŠMT zapojí zástupce Výboru do přípravy Metodiky k zadávání domácích úkolů.

2. Iniciativa Dětství bez násilí a nepřijatelnost tělesného trestání ve výchově dětí (10:00 – 10:20)

P. Wünschová představila iniciativu a její cíle. Všechny důležité informace jsou dostupné na webu iniciativy, kde je i dále vysvětleno, jak lze vychovávat bez tělesného trestání. Jedná se však o první krok. Centrum Locika průběžně připravuje a zveřejňuje infomateriály. Je potřeba dále doporučení naplňovat, podpořit vznik stabilní a dostupné linky pro rodiče a služeb pro rodiče. Vyzvala členstvo výboru k šíření iniciativy tak aby postupně nasbírala co nejvíce podporovatelů.

3. Návrh zákona o podpoře v bydlení (S. Ludvíková, MMR) (10:20- 10:40)

S. Ludvíková představila návrh předmětného zákona včetně souvisejících aktivit v rámci reformy politiky bydlení v ČR. Mezi základními aspekty zmínila vznik kontaktních míst na OÚ ORP, které bude poskytovat základní či specializované poradenství včetně právního, bytového, dávkového či dluhového. Bude případně poskytovat podpůrné opatření dle zákona, např. poskytnutí garance, nájemního bydlení či asistence v bydlení. Kontaktní místo bude mít určitý rozpočet, v rámci něhož mohou zajistit specializované poradenství externě, příp. navázat na další služby. Mezi cílové skupiny zákona se řadí např. rodiny s ohroženými dětmi, mladí dospělí odcházející z ústavní péče, samoživitelé či samostatně žijící senioři. Základní poradenství lze čerpat kdekoliv, specializované poradenství a podpůrná opatření pouze v ORP s trvalým nebo skutečným pobytem (u skutečného nutnost doložit minimálně dvouleté trvání). Jsou konzultované výjimky např. pro

osoby odcházející z různých zařízení, oběti domácího násilí apod. Představila zároveň časový harmonogram. Ambice je předložení vládě do konce roku, v roce 2024 projednání v PS a účinnost od roku 2025. Presentace bude členstvu rozeslána. Další informace lze nalézt [na webu MMR](#). K návrhu je skrze zmocněnkyni možné uplatňovat připomínky.

Výbor ocenil kvalitu připraveného návrhu a uvítal jej. Zmocněnkyně rovněž vyjádřila, že bude usilovat o co nejdřívější schválení návrhu, které přispěje ke zlepšení situace mnoha zranitelných skupin.

Tajemnice připomněla, že lze skrze zmocněnkyni uplatňovat připomínky v rámci MPŘ.

ÚKOL: Rozeslat prezentaci členstvu (tajemnice Výboru).

4. Návrh zákona o zakotvení Ochránce práv dětí (J. Nevyjel, MLRV) (10:40-11:10)

J. Nevyjel představil proces přípravy novely zákona o veřejném ochránci práv. Zmínil, že ideálním řešením by bylo zřízení samostatné instituce, ale z finančního hlediska tento postup aktuálně není možný. Zároveň návrh obsahuje i zřízení NHRI jako splnění dalšího dlouhodobého mezinárodního závazku.

Návrh obecně vychází z původního návrhu poslankyně Válkové. Do příprav byl zapojen Odbor lidských práv ÚV, KVOP, poslankyně Válková i M. Šimůnková. Původní konstrukt byl zástupce VOP, nicméně dětský zástupce by měl širší kompetence, což by postrádalo smyslu. Návrh jde tedy cestou multiombudsmanského modelu, po vzoru např. Švédska. Stížnostní a návštěvní agenda se rozšiřuje o orgány v samostatné působnosti a soukromé organizace vykonávající působnost v oblasti veřejné správy. Zároveň se zakládá možnost ochránce práv dětí vstupovat do občanskoprávních sporů, jako účastník. Nesmí však disponovat předmětem řízení. Bude moci rovněž podat dovolání dle výčtu typů řízení a mít aktivní legitimaci v detenčních řízeních.

Nad rámec původního návrhu bylo přistoupeno v oblasti SŘS, u žaloby na ochranu veřejného zájmu je u VOP i OPD navrhováno odstranění podmínky prokazování veřejného zájmu. Novinkou je také zakotvení hodnotící komise, která bude vydávat stanoviska k jednotlivým kandidátům. Návrh naopak nepředjímá možnost abstraktní kontroly ústavnosti. Úprava u OPD zůstane jako u VOP, tedy pouze co do podzákoných předpisů.

Co se týče fungování, samozřejmostí je mlčenlivost a zvláštní postup při komunikaci s dítětem. K rozpočtu pak zmínil, že je navrhován ve čtyřech variantách.

Zmocněnkyně ocenila spolupráci s ministrem pro legislativu a připravený návrh, který považuje za zásadní a bude usilovat o jeho co nejrychlejší schválení.

Na dotaz Á. Němečkové J. Nevyjel vysvětlil, že do činnosti OPD nebude moci VOP vůbec mluvit.

M. Šimůnková upozornila na nutnost personálního oddělení zaměstnanců VOP a OPD. Je nutno OPD podřídit vlastní zaměstnance. Zároveň vyjádřila, že podněty dětí by měl přijímat pouze OPD. V neposlední řadě vyslovila, že magisterské právnické vzdělání nepovažuje pro tuto funkci za nutné, a může to zbytečně vyloučit vhodné kandidáty.

J. Machačka požadoval vyjasnění toho, co znamená dětská stížnost.

Předsedkyně poděkovala za diskusi a připomněla, že je možno v rámci MPŘ uplatňovat připomínky skrze tajemnici Výboru, resp. zmocněnkyni vlády pro lidská práva.

7. Novela školského zákona a institucionalizace asistenta pedagoga

V. A. Schorm představil problematiku a podnět zpracovaný KVOP.

Zmocněnkyně zmínila, že problematiku mj. řešil Výbor pro práva osob se zdravotním postižením, který shodně s KVOP trval na negativním postoji k předložené novele. Ač je parametrizace dobrým krokem, je potřebné i zachování individuálního přístupu, zachování nároku na individualizovanou podporu. V tomto ohledu komunikovala s ministrem školství, na jehož pokyn by měl být návrh upraven.

M. Černý reagoval, že na žádost ministra školství bude zpracována možnost výjimečného zvýšení PHAmax, o kterém by na základě konkrétní školy rozhodoval nově zřízený orgán.

Předsedkyně z časových důvodů projednání přerušila a požádala tajemnici, aby o představeném podnětu proběhlo hlasování per rollam.

ÚKOL: Zaslát představený podnět k institucionalizaci AP k hlasování per rollam (tajemnice).

Pozn. Podnět byl schválen 14 hlasy, zdrželo se 6 a proti 1.

Závěr

Předsedkyně z důvodu naplněného času poděkovala přítomným za účast a zasedání ukončila. Neprobraná témata budou diskutována v mezidobí, nebo přesunuta na další zasedání, které se uskuteční dne 13. 9. 2023.

***